

להלי פרילינג מושכת בחוטים

במיצב "Cutter", להלי פרילינג יצרה מערך גדול של חוטי ניילון שקופים המתוחים בין הקירות של גלריה רו ארט בתל אביב. אלא שהאפקט שלהם מתפוגג אחרי ההתרשמות הראשונית

גליה ירב | 09.08.2013 | 11:36

ב-1942 יצר מרסל דושאן את "Mile of String". זה היה תעלול לילי שביצע עם אנדרה ברטון בלילה לפני פתיחת התערוכה "First Papers of Surrealism" באחוזת ויטלו ריד בניו יורק. דושאן וברטון מתחו קילומטר חוט לבן בין כל היצירות בתערוכה, הריצו אלכסונים מצד אחד של החלל למשנהו וסיבכו את החוטים. כך נוצר שתי וערב של חיווט שאמור היה לסכל גישה לקיחת שעליהם תלויים ציורים. דושאן ניסה לחלץ את אידיאולוגיית האסתטיקה המודרניסטית הגבוהה משקיפותה ה"מובנת מאליה". הוא רצה לחשוב מחדש ולהעמיד בספק את אופני התצוגה, את הרגלי הצפייה, את החוויה שאלה מזמנים. בנוסף, ביקש להתגבר על ההצטעצעות בעיצוב האחוזת באופן פשוט ויעיל מבחינה כלכלית - יצירת מכשול.

למרות הדמיון הוויזואלי, אין קשר בין "Cutter", המיצב של להלי פרילינג המוצג בגלריה רו ארט בתל אביב, לבין עבודת החלל ההיא. השאיפה שלה הפוכה, פורמליסטית מיסודה. עניינה שיקום הרישום המופשט בחלל. כך נלקח העקרון האסתטי. אצל דושאן הוא נולד מאקראי ועסק באקראי כשיטה חלופית לתחבולה האמנותית המקובלת, בעוד ההקשר ההיסטורי והפוליטי נזנח. פרילינג יצרה מערך גדול של חוטי ניילון שקופים מתוחים בין קירות הגלריה שביניהם נושרים חוטים זהים נוספים מן התקרה. אבל מתוך הסך הכל הצמנע כביכול נברא מרחב אסתטי של רישום בחלל, המואר מלמטה לאפקט זוהר ומרחף. זהו פיסול של מינימליזם לירי שנוצר בפעולה אמנותית הדומה למחול בחלל. בין חוטי הניילון משולבים חוטי תפירה שחורים, כטלאים. הם מרחפים באוויר במגוון צורות גיאומטריות שבורות או עקמומיות. המראה הכללי הוא כשל עננה קלה או ממטרי גשמים, צורות וסימנים אזוטריים צפים בתוכו.

החוטים שזורים בשתי וערב, בקווי רחב ואורך, שיוצרים מתח צרני דינמי בין תנועת המתיחה לבין נזילת הרפיון כלפי מטה. החוטים המתוחים בין הקירות קשורים לדיבלים התקועים בקירות, כשהם יוצרים מעין תרשים קיר, נמשכים באלכסונים שונים לקיר הנגדי, חוסמים את החלל. ביניהם נושרים ומסתלסלים החוטים האורכיים. רישום החלל של פרילינג יוצר הוא מעין קור עכביש נפחי, סכמה עלומה או סיסמוגרף המודד דבר מה הנותר נעלם, מודל לקרני לייזר כמעט בלתי נראות המאבטחות את החלל, או הדגמה מרחבית של החוקיות האפריורית שלפיה נוצר. העבודה היא תולדה של שתיים-שלוש קביעות ראשוניות שרירותיות וביצוע צייתי, סיזיפי, שלהן. העבודה היא תוצאת ההלוך ושוב שהוחלט בעניינה. הסטרוקטורה הנוקשה בונה יופי לירי ענוג, פקעת סבוכה בתוך עצמה, המבט הצופה מבחוץ משתאה מול מפעל הגולם הזה, שנכרך סביב גוף האמנית ונשאר כעדות לו אחרי שסיימה את מלאכתה ויצאה מהתוואי שטוותר. כמו צייד המחפש גוף, דבר מה מוחשי וחי בפקעת ענפים, כך הצופה מתקרב כדי לראות יותר טוב אך מאבד את הנופיות. הוא מתרחק כדי להכיל את כל המיצב במבטו אך מאבד פרטים עדינים. כך או כך הוא נשאר בחוץ של העבודה, שאין לה פנים.

במובן זה, של ההתפעלות החדשה מהיפה השלם כשלעצמו, המושג באמצעות ההצטברות של פעולה אוטומטית נשנית, המיצב של פרילינג מזכיר את יצירות הדבק החם המפוארות של האמן היפני אונישי

יאסוקאי, במיוחד את יצירתו המונומנטלית האחרונה "Reverse of Volume RG". יאסוקאי מדביק יריעת ניילון בעזרת עשחת אלפי טפטופי דבק חם אנכיים המשתלשלים מן התקרה ומודבקים לגב היריעה בדבק חם שחור, נמתחים ונקרשים. החצי העליון של החלל ממולא בחוטי הפלסטיק המתפקדים כנטיפים, החצי התחתון ריק. כשמביטים למעלה רואים את אלפי נקודות החיבור השחורות. כשמביטים מהצד אפשר לראות את הגליות המתערבלת של יריעת הניילון. במבט מרחוק המערך מתקבל כקררון מנתק, הר או ענן אפוף גשם. המשחק המרכזי אצלו הוא של אור וצל, אשליית נפח, כתמיות וקוויות, יסודות הרישום. לתהליך העבודה שלו קורא יאסוקאי "יציקת הבלתי נראה". שפת הגוף המרומזת של האמן, שהיתה והסתיימה, שונה מזאת של פרילינג. אצלו העבודה מתבצעת כנסחה ייחודית מאורגנת שבה נבנת ערימות של ארגזי קרטון בגבהים שונים, שעליהם מונחת יריעת הניילון, מכסה אותם. מעל סולמות ומלגזות הוא מדביק את מערך החיווט, חוטי דבק אנכיים מתוחים ומחברים את יריעת הניילון הגדולה לתקרה. בסיום העבודה הוא מסיר את הארגזים והניילון נשאר צף, תלוי כווילון, כמדוזת ענק. פרילינג, לעומתו, עובדת באופן אינטואיטיבי, רצה מפה לשם כריקוד סומא ביער חסר עצים, מחזיקה חוט כמחפשת את היציאה ממבוך. החיווט הוא תוצאה מוחלטת של תנועות גופה. אין אפשרות לנחש היכן היתה ההתחלה, מאיזה צד חלה התקדמות לעבר איזה כיוון. אצל יאסוקאי זו השפה הפועלית הביצועיסטית, אצל פרילינג זו שפת המחול. הבדל נוסף הוא אפשרות החדירה לתוכי העבודה. אצל יאסוקאי מתאפשרת כניסה למרחב שנהפך באחת לתת קרקעי, אוהל מנומר המזמן הרהור, בהייה, פנטסיה. אצל פרילינג נשאר הצופה מבחוץ, אחרי כמה רגעי התרשמות ראשונית, כמו שואל את עצמו למה יש רק אלפי חוטים ולא מאות אלפים.

להלי פרילינג - "Cutter". גלריה רו ארט. אוצרת: נגה דוידסון. שביל המרץ 3, תל אביב. שעות

פתיחה: שלישי-רביעי-חמישי: 12:00-18:00. שישי-שבת: 11:00-14:00. עד 17.8
